

הערכה אסטרטגית 2024: מלחמת קיום מול הציר האיראני

הביטחוניסטים

מחלקת המחקר

*המסמך נכתב בינואר 2024. בשל קצב ההתפתחויות הגבוה במלחמה, מומלץ לבקר באתר הביטחוניסטים לצורך עדכונים וחיידודים

בפני תרחיש מתקפת פתע בסגנון "יום הכיפורים" 50 שנה לאחר מכן.

בפועל, מדינת ישראל מנהלת כיום, בסיוע אמריקני, מלחמת קיום מול הציר האיראני. במשך שנים, המשטר בטהרן ניהל תוכנית התעצמות סדורה, באיראן עצמה ובסדרה של מדינות וטריטוריות סביב מדינת ישראל, על מנת לפגוע בישראל ולערער את יכולתה להתקיים ובמקביל להרתיע אותה מפעולה יזומה נגד איראן ושלוחיה.

מתקפת הטרור הברברית שביצעה חמאס ב-7 באוקטובר 2023 מהווה נקודת מפנה בחשיבה על תפיסת הביטחון של ישראל ומפריכה רבות מההנחות על המציאות הביטחונית שבה פועלת ישראל שעמדו בבסיס התפיסה. ב"הערכה האסטרטגית לישראל 2022"¹ הציבה תנועת הביטחוניסטים שני תרחישים אפשריים למלחמה המתגבשת ובאה – תרחיש "יום הכיפורים" או תרחיש "ששת הימים". היה ברור לנו שאם ישראל תמשיך להשלות את עצמה בעוצם כוחה ולדחות הכרעות חיוניות, ותאמין שהעליונות האווירית

חיילי צה"ל בעזה | תמונה: דובר צה"ל, ידעיה כהן

ידעיה כהן

והמודיעינית שהופגנה במערכה שבין המלחמות תרתיע את אויביה, היא תעמוד בתוך זמן לא רב

¹ זמינה באתר הביטחוניסטים sf.org.il | מאמר זה נכתב על ידי מחלקת המחקר של הביטחוניסטים | 23 בינואר 2024
לתוצרים נוספים, נא היכנסו לאתר שלנו בכתובת: idsf.org.il ופנו אל or@idsf.org.il

הביטחוניסטים

גדוד 198 "עוז" פועל בעזה

חזבאללה בלבנון, והיתר הן איראן עזמה, החות'ים בתימן, יהודה ושומרון, עיראק וסוריה. דרך כוח קדס של משמרות המהפכה, איראן משקיעה מאות מיליארדי דולרים בתמיכה בחמאס, חזבאללה, ארגון המורדים החות'ים, גדודים נאמנים בעיראק ובסוריה, ובערעור היציבות

מטרת העל שלו, על פי האידיאולוגיה של המהפכה האסלאמית, היא השתלטות על המזרח התיכון כולו.

בתוך כך, הפלסטינים – הן הרשות הפלסטינית והן חמאס – פועלים כל אחד בדרכו במטרה להביא לסיום דרכה של הציונות. זאת, בהתאם לנרטיב המאבק בישראל, המקובל על הרוב המכריע של העם הפלסטיני.

במלחמה בעזה מתקדמת ישראל בעוצמה לעבר השגת היעדים שנקבעו על ידי הקבינט: מיטוט שלטון חמאס, שלילת יכולתה לבצע פיגועים נגד ישראל משטח הרצועה והחזרת החטופים. צה"ל ומערכת הביטחון מגיעים להישגים מרשימים ברצועה, כולל חיסול מחבלים רבים, השתלטות על שטחים נרחבים, הרס נרחב של תשתיות טרור וממשל, השמדת אמל"ח ולוחמה חסרת תקדים בתוואי התת-קרקע, שמחייבת שיטות לוחמה חדשניות בהיסטוריה הצבאית. בזירה הצפונית, ההתחממות מול חזבאללה מציבה את ישראל בפני מגוון תרחישים להדיפת כוחות רדואן הרחק מהגבול ולהרתעת הארגון מהתקפות הולכות ומסלימות כנגד חיילי ואזרחי ישראל. למעלה מ-100 אלף ישראלים מהצפון ומהדרום מצאו עצמם מפונים מבתיהם בשל הסכנה בצפון והרס הקהילות בדרום.

ארבעה וקטורים הפועלים במקביל משפיעים על מהלך המלחמה:

המערכה הרב-זירתית מול "תמנון" הציר האיראני: ההתעצמות האיראנית הובילה את המשטר האיראני ליכולת ממשית להוביל תרחיש "לחיצת כפתור" מול ישראל שיאתגר אותה במלחמה רב-זירתית ממספר כיוונים במקביל. גם אם המשטר האיראני מכחיש את מעורבותו הישירה בהוראה לצאת לטבח ה-7 באוקטובר, הרי שהוא נותן החסות העיקרי לחמאס ומעניק לו מאז גיבוי מדיני וצבאי מלא לכל השלוחים האיראניים. **טבח ה-7 באוקטובר פתח את כן במלחמה בשבע זירות של איראן כנגד ישראל, שהעיקרית בהן היא עזה, המשנית אחריה (לעת עתה) היא מול**

- נשק קונבנציונלי ובלתי קונבנציונלי – טילים מדויקים, טילי קרקע-קרקע, כטב"מים מתקדמים ולטווח ארוך, המסוגלים לשאת רש"קים קונבנציונליים ולא קונבנציונליים: תוכנית הטילים האיראנית ממצבת את איראן בתור המדינה בעלת מאגר הטילים הגדול במזרח התיכון, לפי דיווחים. איראן בנתה רשת של תמ"ס, מל"טים ותוקפים וטילי שיט מדויקים מסביב לישראל, כולל טיפוח יכולות כאלה בקרב חזבאללה, החות'ים, המיליציות המחויבות לאיראן בעיראק ובסוריה וחמאס.
- תשתיות טרור ברחבי העולם – המחויבות האיראנית לחיסול האופוזיציה האיראנית למשטר, כדי להבטיח את שרידותו ולהשמדת ישראל, מתבטאת הן בבניין תשתיות טרור בחו"ל, הן בהפעלת כוח באמצעות השליחים מסביב לישראל, והן בניסיונות – חלקם מוצלחים – להוציא פיגועים נגד יהודים וישראלים ברחבי העולם.
- איראן ממנפת את ההתמודדות בין המעצמות על הסדר העולמי כדי לקדם את יעדיה, ובכללם פגיעה במעמד המוביל של המערב בראשות ארה"ב. חוסר הרצון של המערב להילחם אל מול ההתעצמות של ציר רוסיה-סין-איראן רק מתדלק אותה.

אי אפשר לנתק יותר בין "ראש הנחש" האיראני לבין זירות הפעולה שמאתגרות את ביטחון ישראל וגורמות נזקים כבדים בנפש, בפרט לאחר ה-7 באוקטובר. ההתעצמות של חמאס, חזבאללה, החות'ים והמיליציות בכלל האזור שהכניסה את ישראל למלחמת קיום, עם גיוס מילואים נרחב והתגייסות עממית חסרת תקדים, הסבה ועודה מסיבה אבדות כבדות ומאלצת את ישראל לעסוק באופן יומיומי במלחמת הישרדות כנגד "עשבים שוטים" שהולכים וצומחים מחדש. אתגרים אלה פוגשים שוב ושוב את שורשיהם באיראן ובנרטיב הפלסטיני, שתי הזירות שאיתן נמנעת הקהילה הבינלאומית בשיטתיות מהתעמתות חזיתית.

רצועת עזה | תמונה: Shutterstock.com

במשטרים סוניים בבחריין, ערב הסעודית, מצרים, תוניסיה ובמקומות נוספים במזרח התיכון, באפריקה, באירופה, בארצות הברית ובדרום-מזרח אסיה.

- גרעין: איראן כיום היא מדינת סף גרעינית. על פי הסכנות הבינלאומית לאנרגיה אטומית, איראן מסוגלת בתוך שבועיים מרגע ההחלטה לצבור מספיק חומר בקיע – אורניום מועשר לרמה של 90% – למתקן נפץ גרעיני ראשון, ותהיה מסוגלת לייצר אורניום עבור חמש פצצות בתוך שלושה חודשים. אפשרות ממשית לחתור לגרעין צבאי תיתכן אם הטכנולוגיה ליצירת פצצה וזיזודה על אמצעי נשיאה (טיל קרקע-קרקע) תהיה ברשותה. אם איראן תהיה מדינה גרעינית, היא תשיג את המפתח להשתלטות על המזרח התיכון. גרעין איננו רק פרויקט חימוש, אלא מטרייה שבחסותה איראן תרתיע ותקרב אליה את מדינות ערב בעל כורחן, תדחק את ישראל תוך שלילת הישגיה המדיניים בהסכמי אברהם, ותיכנס למועדון יוקרתי ומצומצם של מדינות גרעיניות, בניגוד לשכנותיה במזרח התיכון (מלבד פקיסטן). ישראל לא תוכל להשלים עם איראן גרעינית ועליה לפעול בכל האמצעים הרלוונטיים, כולל התקפיים, על מנת לנטרל את האיום.

העולמית; ודרום אפריקה, שחימה יחסים עם איראן, רוסיה וסין והובילה תביעה נגד ישראל בביה"ד הבינ"ל לצדק בהאג (ICJ). נוסף על כל זאת, ארגון BRICS ההולך ומתגבש מאיים לערער את הדומיננטיות של הדולר בסחר העולמי ואת הדומיננטיות של הפקס-אמריקנה בגיאופוליטיקה העולמית.

לוחם ברצועת עזה | תמונה: דובר צה"ל

לוחמים ברצועת עזה | תמונה: דובר צה"ל

במציאות זו, ישראל מוצאת את עצמה מול אתגר מדיני משמעותי. ישראל אומנם מקבלת תמיכה משמעותית ואף אסטרטגית מארה"ב, הן בחימושים והן בזירה המדינית; לצד תמיכה מהפרלמנט האירופי וממדינות חשובות באירופה – בריטניה, צרפת, ספרד, גרמניה, איטליה, לצד אוסטריה, הונגריה, צ'כיה, בזכותה של ישראל להגנה עצמית, אך מנגד מתקשה ישראל לגייס את הקהילה הבינ"ל לתמיכה בהעצמת המלחמה לצורך הכרעת חמאס, התעמתות ישירה מול איראן והמערכת שבנתה באזור, ואמירה ברורה נגד הרשות הפלסטינית ומאבקה בציונות תוך שילת האפשרות למדינה פלסטינית בין הים לירדן. להפך; רוב הגורמים הבינ"ל, בתמיכת מרבית מדינות ערב הפרגמטיות, מנסים להפוך את טבח ה-7 באוקטובר ואת תמיכתם בזכותה של ישראל להגן על עצמה למנוף לקידום פתרון שתי המדינות ולכפות אותו על ישראל.

במקום זאת, ארה"ב ויתר העולם החופשי נקטו עד כה **בלבול אסטרטגי**, בעודם קרועים בין חוסר הרצון להפעיל כוח ולהיגרר להסלמה לבין הצורך הבהול להתמודד עם האתגרים של חופש השיט הבינ"ל שאיראן שולחת את החות'ים לשבש במצר באב אל מנדב בים האדום, עורק סחר קריטי ליציבות העולמית, כמו גם במפרץ הפרסי; מול האיום מצד חזבאללה על ביטחונה של ישראל; ומול מתקפות ישירות של שלוחים איראניים, ולעיתים גם של איראן עצמה, נגד בסיסים אמריקניים בעיראק ובסוריה.

כתוצאה מחוסר רצון זה להתעמת עם אתגרי הביטחון של המזרח התיכון והרצון להימנע מהסלמה, מדיניות זו של המערב רק מתדלקת את רוחות ההסלמה מכיוון איראן והפלסטינים. זאת, בעוד ציר רוסיה-סין-איראן הולך ומתגבש, ופועל בתוקפנות כדי לממש את חזונו, כמו בפלישה הרוסית לאוקראינה בפברואר 2022, האיומים הסיניים לפלוש לטיוואן, והתדלוק האיראני של המזרח התיכון. איראן, ובמידה מסוימת גם יתר חברות הציר, יוזמות מתקפות טרור על אדמת אירופה כדרך קבע – בין אם אלה התנקשויות, ניסיונות להוציא פיגועים, או מתקפות סייבר. לציר הזה נוספות גם צפון קוריאה, שמתתפת במאמצי ההתעצמות הצבאית; ונצואלה, ששותפה ללחץ על אספקת האנרגיה

על מנת להזיז את המחט, ולתרום ליציבות מזרח תיכונית ובתורה ליציבות עולמית, על ארה"ב להוביל קואליציה אזורית נגד איראן, תוך הצבת איום צבאי אמין כנגד תוכנית הגרעין שלה. על הקואליציה לכלול את ישראל ואת מדינות ערב הפרגמטיות, בהשתתפות מדינות מאירופה, תוך הרחבת מעגל השלום גם לערב הסעודית. הדבר יאשש את הביטחון של מדינות ערב בביצור האינטרסים הלאומיים שלהן דרך נחרצות מערבית להתמודד בנחישות מול איראן, ויעלה משמעותית את הסיכויים שישראל תוכל למגר צבאית את איום

הגרעין האיראני. חבילת נורמליזציה עם סעודיה יכולה לכלול גם מעורבות שלה ושל איחוד האמירויות ובחריין בעתיד בעזה, כולל במאמצי השיקום ובשינוי יסודי של תוכנית ההסתה במערכת החינוך.

האז"ם עיצמו הפך לשחקן פעיל במערכה המדינית נגד ישראל, דרך אימוץ נתונות ישראל על ח'אמנאהי במצעד צבאי

המערכה הפלסטינית על כלל ארץ ישראל: חמאס, הרשות הפלסטינית ומשילות

- חמאס נהנה כעת מפופולריות חסרת תקדים ברחוב הפלסטיני בעקבות ההצלחה חסרת התקדים להוציא לפועל את טבח ה-7 באוקטובר. 75% מהפלסטינים ביהודה, שומרון ועזה תומכים או תומכים מאוד בטבח, על פי סקרים. הפער בין מועמד מטעם חמאס

כל זה מתרחש על רקע התגברות האנטישמיות בעולם ולגיטימציה גוברת לחמאס מצד השמאל הקיצוני וגורמים פרוגרסיביים, כולל בכלי תקשורת בולטים. קריאות להשמדת ישראל, ל"שחרור פלסטין מהים עד הירדן", הפגנות תמיכה בחמאס וקריאה לאינתיפאדה נגד יהודים, להשמדת היהודים בגז ואווירת פחד בקמפוסים, בקהילות היהודיות וברשתות החברתיות לא פוגשות אמירה ברורה מספיק מצד ההנהגה. צעירים בעולם נחשפים לדיסאינפורמציה ברשתות שמציגה תדמית שלילית ביותר לישראל מבלי להסביר את הסיבה ליציאה

למלחמה או לנקוט משנה זהירות בדיווחי כזב. יתר על כן, הפגנות ענק בלונדון, פריז וברצלונה מאתגרות את היכולת של מנהיגי המדינות האלה לדבוק בתמיכתם בישראל ואף גורמות לזעזועים בפוליטיקה הבריטית, ולשינוי עמדות של נשיא צרפת, שהחל לתמוך בהפסקת אש, הקמת מדינה פלסטינית וגינוי חריף להרג של פלסטינים בעזה מצד ישראל. זאת, תוך הישענות על מספרים שחמאס עצמה מספקת לארגוני זכויות אדם, שהתגייסו לטובת הנרטיב הפלסטיני זה זמן רב, ומגייסים דעת קהל בעלת כוונות

טובות לסבור שישראל מייצגת אנטייתזה למודרנה ולמעשה מייצרת חסם לשלום, בדומה לרוסיה או לאיראן.

האז"ם עיצמו הפך לשחקן פעיל במערכה המדינית נגד ישראל, דרך אימוץ נתונות ישראל על ח'אמנאהי במצעד צבאי הבריאות של עזה", כלומר תעמולת חמאס, בתור נתונים רשמיים; האשמות נגד ישראל ב"רצח ילדים" במקרים של חיסול מחבלים בני 17 שמכוונים נשק על חיילים ואזרחים ישראלים; הפעלה כמעט חסרת תקדים של סעיף 99 על ידי מזכ"ל האו"ם ויצירת אווירה של חירום דרך כינוסים בהולים, הצהרות מגמתיות של מזכ"ל האו"ם וארגוניו, והצבעות המוניות בעצרת הכללית של האו"ם, 14 פעמים נגד ישראל בשנת 2023 לעומת 7 פעמים נגד יתר מדינות העולם גם יחד.

ביהודה ושומרון, צה"ל ושב"כ פועלים למיגור בניין הכוח של תשתיות הטרור השונות, בין היתר באמצעות חיסולים מהאוויר בתור שיטת פעולה קבועה, לראשונה מימי האינתיפאדה השנייה; מעצר של גורמי חמאס גם ללא מודיעין המעיד על כוונה לביצוע פיגוע בטווח הזמן המייד; מעצר של כ-3,000 מחבלים מאז ה-7 באוקטובר ו-1,400 נוספים מתחילת 2023; חיסול של מאות מחבלים; והחרמת אמל"ח רב, הכולל גם מרגמות ורקטות ניסיוניות.

הרשות הפלסטינית מתדלקת את נרטיב ההסתה דרך הצהרות בכיריה, אמצעי התקשורת, מערכת החינוך ומערך המשכורות למחבלים; ועדיין, היא נתפסת בעיני רבים בקהילה הבינ"ל וגורמים בישראל בתור אופציה ממשית להובלת פתרון מדיני מול ישראל. הרשות נהנית מתדמית מתונה של ממשלה פלסטינית, בעוד בכיריה מסרבים לגנות את הטבח, ורבים מהם אף משבחים אותו – כך מחמוד אל-עאלול, סגנו של אבו מאזן; ג'יבריל רג'וב, בכיר בפת"ח; חסין א-שיח', שר בכיר ברשות; ואחרים שמשבחים את "הגבורה הפלסטינית" ב-7 באוקטובר כנגד "הטרור של הכיבוש הישראלי", ואף קראו לשחזור הטבח בזירת יהודה ושומרון. מרוואן ברגותי, המרצה עונש מאסר בישראל, אף קרא לשירותי הביטחון של הרש"פ להפנות את נשקם נגד ישראל. אבו מאזן מצידו נמנע מגינוי הטבח והאשים בו את ישראל, בשל "פשעה" כנגד העם הפלסטיני זה 75 שנה. אבו מאזן חזר על טיעונים אלה גם בפגישות רשמיות עם מנהיגים מהעולם.²

ארה"ב מצידה עדיין רואה ברש"פ פרטנר ממשי, אך לשם ריצוי הצד הישראלי מוסיפה דרישה לרפורמה מעמיקה ברשות, תחת הכותרת "revamped and revitalized Palestinian Authority". ארה"ב ומדינות אירופה ממשיכות גם לדבוק בנרטיב "פתרון שתי המדינות" על בסיס גבולות 1967, שישראל מתקשה להדוף עם

לכל מועמד מטעם פת"ח, כולל יו"ר הרשות הפלסטינית אבו מאזן עצמו, רק הולך ומתעצם. הדבר ממחיש את המחויבות הרחבה בקרב הפלסטינים למאבק המזוין בצינות.

הטבח, שבו נרצחו למעלה מ-1,200 ישראלים, נפצעו אלפים ונחטפו כ-250, כולל אזרחים זרים, הגיע אחרי שנים של הכלה אסטרטגית מצד ישראל של איום חמאס. מדיניות זו, שלה היו שותפים הן הדרג המדיני והן הדרג המקצועי במערכת הביטחון, התבססה על קונספציה מוטעית באשר לכוונותיו וליכולותיו של הארגון. ישראל יצרה מנגנוני הרגלה, כולל לאיום הרקטות, בלוני הנפץ והמהומות על גדר ההפרדה, ואפשרה לקטאר להזרים כ-30 מיליון דולר בחודש כבלון חמצן מלאכותי לממשל חמאס ברצועה. מצרים מצידה לא עשתה די כדי למנוע מכמויות ענק של אמצעי לחימה לזרום לעזה במנהרות שמתחת לציר פילדלפי ומעבר רפיח.

טבח 7 באוקטובר הוביל את ישראל להבנה שאי אפשר יותר לחיות בצד האיום וכעת היא מחויבת להשמדה מוחלטת של יכולותיו הצבאיות והשלטוניות ברצועה. מערך התת-קרקע הנרחב של מנהרות התקפיות והגנתיות ברצועה, כמויות אמל"ח עצומות והיטמעות מתוחכמת באוכלוסייה אזרחית, כמו גם החזקה שיטתית ומכוונת של חטופים ישראלים חפים מפשע, מאתגרים מאוד את הפעלת הכוח של צה"ל ומחייבים אותו לפתרונות יצירתיים.

במסגרת אסטרטגיית "התלכדות הזירות" בנה חמאס את כוחו גם ביהודה ושומרון ובלבנון. שלוחת חמאס בדרום לבנון מצטרפת לחזבאללה בירי רקטות לעבר הצפון. בביירות, בלב רובע הדאחייה של חזבאללה, חוסל סאלח אל-עארורי, מספר 2 בחמאס ודמות פרו-איראנית משמעותית בארגון, שניצח בין היתר על העצמת מערך חמאס בלבנון וביו"ש.

² לקריאה נוספת ר' "מתקפה ראווה לשבח": כיצד הרשות הפלסטינית ופת"ח הגיבו ל-7 באוקטובר ומדוע הם אינם יכולים למשוך בעזה", מחלקת המחקר של הביטחוניסטים, idsf.org.il

ביהודה ושומרון, ישראל חייבת להמשיך להילחם בעוצמה בטרור ולמנוע את ההתבססות בשטח של גורמי הטרור, ובראשם חמאס. אם ייווצרו נסיבות מתאימות, יהיה מקום להניח תוכנית אסטרטגית הכוללת ריבונות על בקעת הירדן וחלקים נרחבים מיתר השטח, כולל שטחי C, כחגורת הגנה חיונית כלפי מזרח וכאמצעי לשליטה על הרכס ההררי המשקיף על כלל מדינת ישראל.

מול הרשות הפלסטינית, ישראל חייבת להיערך ליום שאחרי אבו מאזן ולהציג פתרונות יצירתיים לשליטה אזרחית עצמאית פלסטינית תוך המשך שליטה ביטחונית ישראלית על כלל השטח והימנעות מהקמת מדינה פלסטינית. תרחיש המדינה הפלסטינית, שעלולה ליפול במהירות לשלטון חמאס, עלול לחשוף את ישראל לסכנת התעצמות צבאית על פתח ריכוזי מרבית האוכלוסייה והמתקנים האסטרטגיים שלה; יהווה חממה למיליוני פליטים שישובו לנצח את המאזן הדמוגרפי בין הים לירדן; וממילא לא ישביע את השאיפות הלאומיות הפלסטיניות לחתור לסיום דרכה של הציונות על כלל שטח ארץ ישראל. פתרונות הכוללים "ריבונות מיוחדת" פלסטינית וישראלית, פתרון האמירויות וכל פתרון אחר שמתבסס על עקרונות חיוניים לביטחון ישראל (שליטה על מרבית השטח, חופש פעולה ביטחוני) חייבים להיות מונחים על השולחן לשם קיום דיון מדיני ולאומי מעמיק, בשיתוף שותפים מהאזור ומהעולם. במישור הביטחוני-צבאי, על צה"ל והדרג המדיני לגבש תפיסת ביטחון לאומי חדשה, שתישען פחות על התרעה והרתעה ויותר על יכולות הגנה מרחבית והכרעה, ותכלול תוכניות מגובות ביכולות לנטרול איומים מבעוד מועד. יש להכין תוכנית רב-שנתית להתעצמות מחדש הכוללת שיקום מערך המילואים; הורדה הדרגתית של התלות בחימושים מארה"ב; הקמת פסי ייצור לתחמושת וציוד לוגיסטי בארץ; ותוספת תקציבית מסיבית לביטחון. מצב שבו צה"ל

- ולהמשיך בפעולת ה"טיהור" של תשתיות הטרור בדגש על המנהרות.
- מבחינה אזרחית, על ישראל לקדם דה-צנטרליזציה שלטונית ברצועה, כך שראשי מנהלות אזרחיות מבני המקום ינהלו את ענייני היומיום, תוך התחייבות להתנער מדרך הטרור. מנהלת בינלאומית שתקום תנהל את מאמצי השיקום והפיתוח הכלכלי ברצועת עזה, בכפוף לתבחיני התנהגות ברורים ומתמרים שלפיהם רשויות שעומדות בדרישות ייהנו מסיוע ושיקום מוגברים. אסור להקים מדינה פלסטינית ברצועת עזה, ואסור להחזיר אליה את הרשות הפלסטינית, על מנת להימנע מהחזרת הגלגל לאחור וביסוס חממת טרור שתאיים על ביטחון ישראל.

מבחינת חינוך, ישראל חייבת להציב בתור קו אדום דה-רדיקליזציה ארוכת טווח לציבור העזתי, כולל שינוי יסודי במערכת החינוך. זהו תנאי בסיסי לכל שיקום ופיתוח ברצועה. ייטב לישראל אם המהלך יתבצע במעורבות של גורמים אזוריים פרגמטיים דוגמת האמירויות, בחריין, מרוקו ואפילו סעודיה. למצרים יהיה תפקיד במנהלת הבינ"ל, והתנועה לרצועה וממנה תתבצע דרכה.

- מול לבנון, על ישראל לנהוג בתבונה מדינית וצבאית ולהתעצם לקראת תרחיש של הסלמה עד כדי מלחמה בעצימות גבוהה מול חזבאללה. על ארה"ב, צרפת ומדינות העולם להיות מעורבות במאמץ למנוע תרחיש שכזה דרך אכיפת החלטת המועב"ט 1701 ולחץ על ממשלת לבנון. ייתכן שאף סביר שישראל תידרש לצעדים צבאיים לסיכול איום חזבאללה, שכולל כ-150 אלף טילים, חלקם מדויקים, רקטות ומל"טים תוקפים המכוונים כלפי ישראל; כוח העילית רדואן שפרוש לאורך הגבול; ויכולות נוספות. חזבאללה מהווה היום חלק בלתי נפרד מהמארג השלטוני בלבנון, יושב בממשלה ובפרלמנט, ושולט במידה רבה על תשתיות אסטרטגיות במדינה.

"יש להעצים את צדקת הדרך ותחושת האחריות והמחויבות בקרב הדור הצעיר, שהוכיחה עצמה כמרכיב קריטי בביטחון הלאומי" | תמונה: דובר צה"ל

- במישור הלאומי, יש להעצים את צדקת הדרך ותחושת האחריות והמחויבות בקרב הדור הצעיר, שהוכיחה עצמה כמרכיב קריטי בביטחון הלאומי במלחמת "חרבות

ברזל" ולכל אורך ההיסטוריה של מדינת ישראל. לוחמים שמודעים לאתגרי הביטחון ומועצמים להבנת עקרונות הציונות והמחויבות לנצח ישראל מוכיחים במהלך המלחמה את ההכרחיות בהטמעת ערכים ציוניים עוד מגיל צעיר, כולל במערכת החינוך, כחלק מהעצמת יחסי צבא-חברה ועקרון צבא העם והאומה המגויסת. בפרט לאחר ה-7 באוקטובר, החברה הישראלית עברה תהליך התפכחות משמעותי שכולל הבנה מחודדת של צרכי הביטחון הלאומי של ישראל, חשיבות היוזמה ההתקפית וביצור היחד הלאומי, מה שמהווה כר פורה לפרויקטים להעצמה חברתית ולאומית.

- במישור החברתי, על הדרג המדיני, דמויות משפיעות בציבוריות הישראלית וכלל הזרמים בחברה להתגייס לפעולה למען העצמת האחדות בעם והבנת תחושת

נמצא במחסור של חימושים, אפודים קרמיים, אמל"ח וציוד נוסף איננו מתקבל על הדעת, ומצב שבו אוגדות שלמות נסגרות ומשרתי מילואים כמעט שלא נקראים לרענון או למשימות מהווה סכנה משמעותית לביטחון הלאומי.

- יש להמשיך להדק את ההידברות האסטרטגית עם ארה"ב ולחדד בקרב וושינגטון את ההכרה כי ישראל וארה"ב נלחמות יחד בעימות הבין-צירי במזה"ת, שתוצאותיו ישפיעו על התחרות בין מעצמות העל, ומכאן את היותה של ישראל במידה רבה נכס לארה"ב ואת החשיבות של הצלחת ישראל להכריע את החמאס, ובהמשך, במידת הצורך, גם את חזבאללה ואיראן.

- במישור ביטחון הפנים, על הדרג המדיני להכריז על הקמת משמר לאומי הכפוף למשטרת ישראל ולהעצים את תקציב ויכולות המשטרה ומשמר הגבול, כולל העלאת שכר וטיוב תנאים למשרתים, חימוש, והצבת יעדים אסטרטגיים להשבת המשימות בכל רחבי הארץ. הדבר כולל תוכנית סדורה למיגור הבנייה הבלתי חוקית הבדואית בנגב ובמגזר הערבי (למעלה מ-80 אלף מבנים בלתי חוקיים), הפרוטקשן, מאות אלפי כלי הירייה הבלתי חוקיים, הפשיעה, הפוליגמיה ואיחוד המשפחות מול פלסטינים ביו"ש. יש להעצים את הרבש"צים, הקב"טים וכיתות הכוננות בתור מרכיב הכרחי להגנה יישובית מקומית כמכפיל כוח ליכולות המשטרה ומשמר הגבול, יכולת שהוכיחה עצמה ב-7 באוקטובר כמצילת חיים רבים.

- במישור ההתיישבות, יש לחזור לעקרונות החלוציות ולהציב תוכנית לאומית להתיישבות יהודית בגליל, בנגב, בגולן, ביהודה ושומרון ובכלל הארץ, מתוך הבנה שהתיישבות היא נכס אסטרטגי ומכפיל כוח ביטחוני, כולל על צמתים מרכזיים, על צירי תנועה קריטיים, ובמקומות כמו בקעת הירדן והגליל שמהווים מרחב אסטרטגי משמעותי לביטחון ישראל.

להימנע משסעים ולבחור בדרך הוויכוחים
הענייניים מתוך מכה משותף ולמען מטרה
משותפת. האחדות היא מכפיל כוח ביטחוני
שאינן כדוגמתו.

הגורל המשותף, מתוך הבנה שחוסן לאומי
מהווה מרכיב ביטחוני קריטי. הדבר כולל
הכנסת תכנים למערכת החינוך, מפגשים בין-
מגזריים, הגברת ההתיישבות המעורבת
במרחב העירוני והכפרי, ומחויבות חברתית

לוחמים בעזה | תמונה: דובר צה"ל